

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי י"ז טבת תשפ"ג | דף היומי בבלי: גדרים עז | דף הכולל: גדרים לז.
דף היומי בהלכה: מסימן פ"ט סעיף ג' עד סעיף ה'.
מוסר: שמירת הלשון - פרק ט' 'והנה אנחנו' עד פרק ט' 'ולפי שידוע'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: ש. חשבון הנפש פ"ג "והשלושה עשר חשבון האדם" פ"ג "והחמישה עשר חשבון האדם"

ויהי בבואם אל המעמד, נזכר ר' יחזקאל ששכח להזהיר את הרב שלא יאמר הדרשה בשם אומרו - ביודעו גדול תמימותו של הרב. אכן כאשר חשב כן היה

הרה"ק רבי שמחה מסוחדנינוב זיע"א, הרב שלא התחייב לפסוק הלכות, לומר דרשות, או לשהות בעיר בה הוא משמש ברבנות

אבל כשהגיעו אליו העסקנים מבני העיר להזמינו לאסיפה ואמרו לו שהוא צריך לדרוש שם ולעורר את הציבור להשתתף בהוצאות הבניין ולשאת בעול המלאכה, התנצל לפנייהם ואמר: אינני יכול לשאת דרשות, אינני 'בעל דרשן'.

קם אחד מן מבני הקהילה ור' יחזקאל שמו, ואמר אל רבי שמחה'לע כי היות שהוא ידע שהרב יגיד שאיננו 'בעל דרשן' לכן הוא כבר הכין דרשה, בעבורו אשר אותה יאמר בעת האסיפה.

הסכים רבי שמחה'לע לדבר, ואכן לימד אותו ר' יחזקאל את הדרשה בשלימותה.

ויהי בבואם אל המעמד, נזכר ר' יחזקאל ששכח להזהיר את הרב שלא יאמר הדרשה בשם אומרו - ביודעו גדול תמימותו של הרב.

אכן כאשר חשב כן היה, והנה עמד רבי שמחה'לע לדרוש, ופתח ואמר: 'היות ובאו אלי ראשי הקהל לבקש שאדרוש לכבוד בית הכנסת, אמרתי להם כי איני יכול לדרוש, ואמר לי יחזקאל שהוא ילמדני את הדרשה, ובכן לימדני יחזקאל את זו הדרשה שאומר בפניכם עתה... וכך המשיך ודרש, ובכל משך הדרשה לא הפסיק להזכיר את שם אומרו, והיה אומר 'חצקאל' האט געזאגט אזוי, יחזקאל אמר כך, יחזקאל שואל כך, ומתרחץ כך..

באמצע דבריו אף פנה אל ר' יחזקאל בדבריו ושאל: שכחתי את התשובה לשאלה הזאת, אולי תזכיר לי מה רצית שאשיב?

אחד מגדולי וזקני החסידים באמשינוב היה הגאון החסיד רבי שמחה'לע, רבה של סוחדנינוב שהיה ממש איש צדיק וקדוש, ומופשט מכל הוויות העולם הזה.

כאשר רבי שמחה'לע היה מגיע לאמשינוב היה מתנהג שוה בשוה בין החסידים כאחד מן החבורה ממש ולא בלט במאומה, ובשעת עריכת השולחן של הרה"ק רבי יעקב דוד מאמשינוב זיע"א, היה עומד על הספסל בין כל האברכים.

הרה"ק רבי יעקב דוד מאמשינוב דאג עבור פרנסתו של רבי שמחה'לע, וסידר עבורו את הרבנות בעיר סוחדנינוב.

כאשר בני העיר באו למנותו לרבם, התנה עמהם רבי שמחה'לע שלשה תנאים: א' שאינו צריך לפסוק שאלות, ב' שאינו צריך לדרוש דרשות, ג' שאינו צריך בכלל לשהות בעירם...

ואכן ברוב ימות השנה היה רבי שמחה'לע יושב על התורה ועל העבודה באמשינוב, ורק בשעה שאינה מן היום ולא מן הלילה היה בסוחדנינוב...

פעם אחת הוצרכו לתקן את בנין בית המדרש של העיר שממש מט ליפול, וטיכסו העסקנים עצות ותחבולות איך לגייס כספים מאנשי העיר, עד שהחליטו לכנס אסיפה של כל תושבי העיר, והמרא דאתרא ידרוש בעת האסיפה, ובגלל שהרב מעולם לא דיבר ברבים יבינו אנשי העיר את נחיצות הענין ויתרמו בכל יכולתם לטובת הענין.

הדרשה האמתית שלו, והפנימו כמה חשוב ונחוץ לטרוח עבור קדושת בית הכנסת...

(מעובד מתוך דברי כ"ק אדמו"ר מסטיטשין שליט"א, במלווה מלכה מוצ"ש ויגש תשע"ח - הופיע בעלוף דעהו)

אבל בתוך הדברים הרים רבי שמחה'לע את קולו והכריז: 'קדושת בית הכנסת איז אזוי גרויס! קדושת בית הכנסת היא כל כך גדולה! ונפל מתעלף... או אז, כשהתעלף מרוב התרגשות, הבינו הקהל שזאת היא

"אמרתי להם, רבותי, בזכות ההתגברות הזאת אנחנו יכולים לפעול ישועות! מי שצריך ישועה שיגיד עכשיו ואנחנו כולם נברך אותו כאיש אחד בלבד אחד. הבחורים הסתכלו זה על זה, חלק לא חשבו עלם רעיון איזו ישועה הם צריכים, חלק התביישו... לבסוף קם בחור אחד..."

הרב עמרם בינעט עם סיפור חזק ועוצמתי על כוחה של התגברות וכוחו של הוויתור על מותרות

שהוא אוכל בישיבה? שאלתי שוב והם שוב אישרו את תשובתם הקודמת. הם אוכלים ושבעים ולא חסר להם שום דבר. "עכשיו פניתי לשאול אותם שאלה נוספת... "אז מה הולך להיות מיוחד בסעודה שאתם רוצים לעשות?", הבחורים השיבו לי שיהיו כל מיני מעדנים עם דגים מעושנים ודגים מלוחים, כאלו נקניקיות וכאלו פסטרמות, ויהיה בשר בקר משובח מאוד עם כמה וכמה סוגים של תוספות, וקוגל עם טשולנט ומי מדבר על סוגי הגלישות שיבואו לאחר מכן... "כשסיימו להסביר את כל ההסברים אמרתי להם משפט אחד: "מותרות ותאוות - זה מה שאתם אומרים, נכון?". "הם שתקו..."

"בשלב זה התחלתי להסביר להם כמה שזה הפוך מכל הרעיון של ה'בת עין', וכמה שזה לא מכבד בכלל את יום הילולא שלו. "כשיושבים חברים ועושים סעודת מרעים כדי להתחבר יחד, זה גדר גדול ועצום", הסברתי להם, "כמובן שרוצים שיהיה אוכל טעים כדי שתהיה סעודה נחמדה לכולם, זה לא דבר פסול, ההיפך. "אבל צריכים להיזהר לא לעבור את הגבול, ואני חושב שמהתיאור שאני שומע מכם, הגבול נחצה כבר מזמן. מה אתם אומרים?". "בחסדי שמים זכיתי בתלמידים יראי שמים ובעלי מידות, הם הבינו את הדברים והתחברו למסר.

"אמרתי להם, אולי אנחנו נעשה משהו הפוך לכבוד ה'בת עין'. לכבוד יום הילולא של הצדיק הקדוש והנשגב הזה, נקבל על עצמנו שאנחנו, כל הנוכחים כאן, לא נכניס לפה שלנו שום דבר של ומותרות ביום הילולא שלו. כל הבחורים יאכלו רק את האוכל שמביאים בישיבה, בלי שום דברים חיצוניים, גם אם יצא לכם לעבור באיזה בית כנסת ששם מגישים כיבוד עשיר לכבוד הילולא וכדו', הפעם אנחנו נמנעים, לא טועמים מכל המותרות הללו.

"הוספתי והסברתי להם באריכות את העניין של 'תענית הראב"ד', שאוכלים כרגיל אבל נמנעים מלאכות את כל מה שיש

את המעשה הבא שמענו מפיו של מגיד המישרים רבי עמרם בינעט, כפי ששמע אותו מפיו של חבר, קרוב משפחה של הרב פאנעט מבורו פארק, המשמש כמגיד שיעור באחת הישיבות החשובות שם.

"היה זה יום לפני ההילולא של רבינו ה'בת עין", סיפר הרב פאנעט לקרוב משפחתו. "הגעתי לישיבה ל'סדר הכנה', במסגרתו מתכוננים הבחורים לקראתך השיעור שאני אמור למסור להם מאוחר יותר.

"ניגשו אלי כמה בחורים ואמרו לי שהם מבקשים רשות לעשות מחר סעודה גדולה לכבוד ה'בת עין'. יש בזה עניין גדול וסגולה מאוד חשובה.

"התחלתי לברר בעדינות מה הסיפור, והתברר לי שנוצרה תחרות בין השיעורים השונים בישיבה, כל 'שיעור' החליט לעשות לבד סעודה, וכמו בכל תחרות, הכיסים נפתחו לרווחה והבחורים גייסו סוכם כסף לא מבוטל בכלל כדי לקנות את צרכי הסעודה. "כשמעתי את הסכום, חוורו פני. זאת לא הולכת להיות סעודה, יש הגדרה אחרת לכאלו ארוחות ואני לא רוצה להשתמש בה. הבנתי שהם מתכוונים להביא אוכל שמספיק להרבה יותר ממספר הסועדים, ובעלויות שלא מביישות בר מצווה בארץ ישראל..."

"לא רציתי לאשר להם ארוחה שכזאת וגם לא רציתי לפסול לאלתר בלי לחשוב. לכן אמרתי להם שבינתיים נמשיך את הלימודים כרגיל, נתכונן לשיעור, ואחרי השיעור אני אמסור להם את תשובתי בעניין.

"חשבתי על כך, ובחסדי שמים, האיר לי הקב"ה ונתן מילים נכונות בפי. כשנכנסתי לשיעור, לא מסרתי שיעור בגמרא. במקום זאת נתתי להם 'שיחה', ואמרתי לבחורים היקרים שב"ה זכיתי לקשר מאוד טוב ולבבי איתם ויש לי שפה מאוד קרובה איתם.

"הקשיבו תלמידים חביבים, אני רוצה לשאול אתכם שאלה. האם חסר לכם אוכל בישיבה?", הם כולם כאחד השיבו בשלילה. בישיבה לא חסר אוכל ב"ה. "האם מישהו מכם נשאר רעב אחרי

”מי עוד זקוק לישועה???”
”קם בחור נוסף ואומר, ”יש לי אחות מבוגרת שזקוקה לשידוך,
לא מצליחים למצוא....

”שוב אמרתי להם: ”כולנו יחד מברכים את בלומא אלטע
קריינדל בת שושנה רייזל יענטע שתזכה לזיווג הגון במהרה.”
”כל הבחורים בירכו כאיש אחד בלב אחד, ולאחר מכן מסרת
את השיעור כרגיל.

”מה אומר ומה אדבר, בקושי עברו שבועיים, ואחיו של הבחור
הזה, התארס עם אחותו של הבחור השני.

”מה התברר, הבחורים חזרו הביתה וסיפרו בבית מה היה
בישיבה היום, ההורים שמעו ומיד אמרו, ’אהה. יש לו אחות
מבוגרת, אולי היא יכולה להתאים לבן שלנו? מיד הרימו טלפון
לשדכן נמרץ שבדק ומצא שאכן יש על מה לדבר, ועד מהרה החל
השידוך להתגלגל עד שהגיע לסיומו הטוב בשעה טובה ומוצלחת.
”הנה כי כן, ראינו בחוש ובעיני בשר, איך שהכח של ההתגברות
על התאוות, וזכותו של בעל ההילולא ה’בת עין’ זיע”א, החישו
ישועה לשני הרווקים המבוגרים, ויעזור ה’ שיושפעו שמחות
בישראל וכל מעוכבי השידוך ימצאו את זיווגם במהרה.”

בצלחת ותמיד משאירים קצת בצד, להתרגל לוותר, להתרגל
להתגבר, כמה זה חשוב וכמה גדול כוחו של מי שמתגבר על
התאוות שלו...

”כל הבחורים קיבלו על עצמם פה אחד שהם לא יאכלו שום
דבר מעבר למה שיינתנו להם בישיבה ביום ההילולא של ה’בת עין’.
”למחרת ביום ההילולא, שאלתי אותם, נו... אתם מחזיקים
מעמד, וכולם השיבו שכן. מדובר בניסיון לא פשוט, במיוחד למי
שחי בבורו פארק שבארה”ב שם אנשים מביאים מכל טוב מצרים
בכזאת הילולא, ובכל זאת הבחורים התאפקו והתגברו.
”אמרתי להם, רבותי, בזכות ההתגברות הזאת אנחנו יכולים
לפעול ישועות! מי שצריך ישועה שיגיד עכשיו ואנחנו כולם נברך
אותו כאיש אחד בלבד אחד.

”הבחורים הסתכלו זה על זה, חלק לא חשבו עלם רעיון איזו
ישועה הם צריכים, חלק התביישו... לבסוף קם בחור אחד ואמר:
”יש לי אח מבוגר, הוא מעוכב שידוך ולא מצליחים למצוא לו
שידוך.”

”הבחור הזכיר את שם אחיו ואמרתי להם: ”כולם יחד להזכיר
את ישראל ברוך שמעון בן חנה לאה ברכה לזיווג הגון במהרה...”

”כשראיתי כמה הוא שמח ומאושר, זה נתן לי חיזוק גדול להתפלל חזק יותר...”

הרב מענדל אקער, מצוות הנהלת החשבונות של 'דרשו' מספר מה גרם לו להתחזק יותר בתפילה שיזכה לבנין וחתנין רבנן

”אני מכיר את מורי חמי כבר לא מעט שנים. את השמחה
שראיתי על פניו אתמול, לא ראיתי פעמים רבות. האושר היה
כל כך חי ומוחשי. גם אנשים אחרים שבניהם או חתניהם קיבלו
תעודה היו מאושרים בצורה יוצאת מן הכלל.

”אמרתי לעצמי, נכון, זאת השאיפה שלי ושל כל אחד מאתנו,
שנזכה לבנין וחתנין רבנן, שיהיו לנו ילדים תלמידי חכמים. כולנו
מברכים את עצמנו שנזכה לכך ומתפללים על כך בכל הזדמנות.
”אבל כשרואים את האושר העצום לו זוכה מי שזכה לכך,
אפשר להבין עד כמה שווה להשקיע בתפילה ולהתאמץ בתחנונים.
”שמעתי פעם בשם הרה”ק רבי אהרן מבעלזא שאמר ש”מי
שלא מרטיב את עיניו שלוש פעמים ביותר בדמעות של תפילה
שיזכה לבנים טובים, אין לו מה לבוא בטענות על כך שלא זכה
לכך.”

”מתוך דבריו נמצאנו למדים שמי שכן מרטיב את העיניים
שלו שלוש פעמים ביום, בוודאי יזכה לכך. אבל מה? צריכים
להתחזק בעניין הזה כל פעם, ואנחנו צריכים להזכיר לעצמנו שני
דברים כדי להתחזק בתפילה הזאת.

לפני שבוע וחצי התקיימה שמחת הסיום של מחזור נוסף של
לומדי ’קנין הלכה’ מבית ’דרשו’. רבנים וגדולי תורה הגיעו כדי
לחלוק כבוד ללומדי התורה, ולהביע את הערכתם למפעל התורה
העצום של ’דרשו’ שמעמיד תלמידי חכמים הבקאים במגוון
מקצועות התורה, וביתר שאת אלפים שעברו את תוכנית הלימוד
של ’קנין הלכה’, ורבים מהם כבר הוכתרו כמורי הוראה בישראל.
יום למחרת האירוע שוחחנו עם הרב מענדל אקער, חבר בכיר
בצוות הנהלת החשבונות של ’דרשו’, ויועץ מס בעל שם.

”היום התחזקתי מאוד בתפילה שאזכה לבנים תלמידי חכמים
ולחתנים תלמידי חכמים”, הוא סיפר לעובדי המשרד, וכשביקשנו
לשמעו במה דברים אמורים קיבלנו את התיאור הבא.

”אתמול בערב, מוצאי שבת קודש, השווער שלי, מורי חמי
הרה”ח ר’ יהודה פרוכטר שליט”א, היה המאושר באדם. מה קרה?
אחד מחתניו, הרה”ג ר’ מרדכי איגל, קיבל תעודת הוקרה והערכה
על דך שסיים את הלימודים בכל התוכנית של ’קנין הלכה’, שזה
אומר שהוא למד את כל הסימנים העיקריים בטור וש”ע עם
הסוגיות משורשן.

התפילה, כשנדע ונאמין שכל תפילה פועלת משהו בשמים, שכל תפילה משנה את המציאות ומשפרת את המצב לטובתנו, יהיה לנו את הכח להתאמץ בתפילה יותר ויותר..."

"הדבר הראשון שאנחנו צריכים להזכיר לעצמנו זה כמה אנחנו רוצים וכמה נשמח ונהיה מאושרים כשנזכה לזה בעז"ה, והדבר השני שאנחנו צריכים להזכיר לעצמנו זה את כוחה של

בזהירות וברגישות רבה, ערך רבנו בירור, וגילה כי 'מלמד' חדש בא לכיתה. כנראה אין הוא יודע להסביר את הגמרא בבהירות מספקת, והרי התוצאות בהתאם. מה עושים???

קטע מיוחד ומעורר השראה מתוך הספר 'ואוותר אני לבדי' מאת הגאון רבי יחיאל צוקר, מרבני ישיבת 'תורה בתפארתה'

את הלימוד בצורה שגויה, השיבוש הזה עלול ללוות אותם לכל החיים. הדבר חייב שינוי מידי! השאלה איך עושים זאת, מבלי לפגוע באיש...

רבנו ניגש לפתור את הבעיה הרגישה והמורכבת הזו, במלוא כובד הראש והאחריות. הוא הניח לפניו את כל האפשרויות והדרכים, בזו אחר זו: הלא לגשת למלמד ולומר לו כי עליו לשפר את הסברו - מאן דכר שמיא! זו 'שפיכות דמים' כפשוטו ואסור לעשות זאת. האפשרות של תלונה אצל ההנהלה - עלולה לגרום לפיטוריו של המלמד על אתר... ומה עוד?! להורות לילד שלא להקשיב, וללמדו אחר כך את הנצרך - בלתי אפשרי, כי תלמיד שאיננו פעיל הוא מפריע ומזיק, אבל מצד שני - אם יקשיב להסבר מוטעה או לא הגון - עלול לצמוח עם הארץ, שכל ימיו יהיה מעוקם הבנה... חס וחלילה! החלפת המסגרת זו פעולה בלתי רצויה מבחינות שונות, וגם לשאר ילדי הכיתה - מי ידאג?! רבנו לא נח ולא שקט והוטרד מכך ביותר. הוא לא מצא מנוח לנפשו, עד... עד שנמצא הפתרון הגאוני.

ניגש רבנו לצוק"ל אל המלמד וסיפר לו כי רגיל הוא בכל מיני קביעות שונות, אחת מהן ב'אלו מציאות'. אשר על כן, מעוניין הוא ללמוד פרק זה בעיון, ולצורך כך מחפש הוא לעצמו חברותא מתאימה. 'נראה לי שאתם חברותא מתאימה מאד עבורי... שכן אתם עוסקים בכך ומלמדים עכשיו את הפרק ושולטים בו היטב' - אמר הרב במאור פנים.

הדברים נאמרו בנימה של הפצרה ובקשה, עד שהקנו למלמד תחושה של חשיבות, עיניו אורו... וכי מילתא זוטרט היא, שהגאון רבי פנחס שרייבר בכבודו ובעצמו, רוצה ללמוד עימו ב'חברותא'? הוא כמובן נענה להצעה על אתר והשיב בחיוב. כך נקבעה חברותא חדשה בכל שבוע, מדי מוצאי שבת בשבתו...

בכל מוצאי שבת הוקדשו מיטב השעות, ללבן את הסוגיות שילמדו בכיתה בשבוע הקרוב. רבנו השקיע בביאור כל פרט ופרט הדק היטב, ולא הניח פינה אפלה, עד שידע המלמד דברים על בורים, ויכול היה להעבירם הלאה... לתלמידו שבחידור...

מעשה במרן הגאון הגדול רבי פנחס שרייבר, שאחד מילדיו שהיה חכם ובעל כשרון גדול, החל להתקשות בלימוד בשובו מן החיידר.

בפעם הראשונה - העמידו רבינו בקרן אורה ושינן איתו מחדש את הלימוד, אולם לא הייתה זו מעידה חד פעמית. אצל הילד הזה, נשנה הדבר וחזר על עצמו, פעם אחר פעם. מה קרה???

הלא בשנים הקודמות, בכיתות הנמוכות יותר - שלט היטב בגמרא וידע את הנלמד על בוריו, מילא את ההורים בנחת ולא היה לו כל קושי. מה אירע פתאום!?

הגם שידע הילד להסביר את הגמרא ואף בשטף ובבהירות, אולם נטה להתבלבל בין הגדרות המושגים, לא דייק בהבנה ונראה כי קלט את העניין באופן שטחי ומוחו החרף מנסה למלא את החסר, בדרכו הוא...

פני הרב התכרכמו ובצער גדול ביקש לדעת את האמת, שמא איננו שותף בשיעור? אולי הוא 'חולם' בהקיץ או משתובב... הילד נבון, אבל משיב לאבא את האמת: 'חלילה וחס, אני מקשיב לכל מה שהרבי אומר, אני מוכן לחזור על כל מה שאמר ישר והפוך ואני מבין הכול היטב... אבל זה מה שהוסבר בכיתה, כך הרבי לימד ועל כך אני חוזר'.

רבנו בחן אותו שוב ושוב, מכיוון כזה ואחר, ומצא כי הצדק עמו. מה שידוע - יודע הוא היטב, אלא שהדיעות מונחות אצלו על סמך דברים שנקלטו בצורה שאינה משביעה רצון, על דרך ההמעטה...

בזהירות וברגישות רבה, ערך רבנו בירור, וגילה כי 'מלמד' חדש בא לכיתה. כנראה אין הוא יודע להסביר את הגמרא בבהירות מספקת, והרי התוצאות בהתאם.

מה עושים???

שנה שלמה על הסף, אי אפשר להניח למצב הזה להתמשך במתכונת הנוכחית. כיתה שלמה ובה כמה עשרות ילדים שילמדו גמרא לא כראוי! הגיל הזה כה משמעותי ומכריע בהבנת הגמרא, כמאמר חז"ל 'הלא שבשתא כיוון דעל על' - אם הילדים יקלטו

כששכב שם, על הרקע, אחרי שנחבט בה בעוצמה רבה, הבחין ברוכב האופניים שמיהר לגשת אליו כדי לדרוש בשלומו. הוא זיהה אותו לפי הקסדה שהיתה על ראשו, ולפי ההתנצלות שכמובן מיהרה לבוא מעמוק הלב...

סיפור אמתי שהתחולל בתקופה האחרונה • פרטי בעל המעשה שמורים במערכת

יוחנן וסרמן

בשורות הבאות אספר כאן סיפור אמיתי כפי ששמעתי מחבר קרוב, החפץ בעילום שמו, ושמכיר את הסיפור באופן אישי: "מעשה בתלמיד חכם מבוגר, איש יקר מאוד, בן עליה אמיתי, עובד ה' מנעוריו המפורסם בירושלים כמרביץ תורה באחת הישיבות החשובות בעיר. "אותו תלמיד חכם צעד ברחובה של עיר, כשהוא שקוע בלימוד, כדרכו מימים ימימה, ופתאום מגיע כמו משום מקום אברך צעיר שרכב על אופניים חשמליים, וברגע של חוסר זהירות התנגש בעוצמה אדירה באותו תלמיד חכם, והפיל אותו על הרצפה בחבטה אדירה. "מאחר ומדובר באדם מבוגר, הנוק של כזאת מכה הוא כמובן משמעותי מאוד, ואכן, האיש פונה מהמקום כשהכרתו מעורפלת מעט, ובבדיקות התברר שהוא שבר את אגן הירכיים, מה שמצריך כמובן תקופה של אשפוז ולאחר מכן החלמה ממושכת, כולל פיזיותרפיה ועוד. "עד כאן מדובר בסיפור שגרתי למרבה הצער. כבר היו מקרים חמורים כאלו שבהם אנשים רכובים על אופניים, או על אופניים חשמליים התנגשו באחרים וגרמו להם נזקים חמורים מאוד.

במקרים אחרים זה הסתיים אפילו גרוע יותר רח"ל. "אבל בסיפור הזה יש עוד חלק קטן, שהופך אותו לסיפור גדול... "אותו יהודי בן עליה, כששכב שם, על הרקע, אחרי שנחבט בה בעוצמה רבה, הבחין ברוכב האופניים שמיהר לגשת אליו כדי לדרוש בשלומו. הוא זיהה אותו לפי הקסדה שהיתה על ראשו, ולפי ההתנצלות שכמובן מיהרה לבוא מעמוק הלב. "אני מוחל לך בלב שלם", אמר היהודי המבוגר לרוכב האופניים. "שמעת? אני מוחל לך. עכשיו תסתלק מכאן מהר לפני שתבוא המשטרה ויתחילו לחקור אותך. חבל שתסתבך. תברח מכאן מהר!!!". רוכב האופניים כמובן שעה לעצתו של היהודי המבוגר, ונעלם מהמקום במהירות, כשבינתיים מערפלת הכרתו של היהודי המבוגר, מעוצמת הכאב הנורא שחוה באותם רגעים... "כך זה כשיהודי מרגיל את עצמו לחשוב תמיד על הזולת", אומר איש שיחי, "הוא חווה הרגע את אחד האירועים הקשים ביותר בימי חייו, עצמותיו שבורות, הוא סובל כאב נורא ואיום, הכרתו הולכת ומתערפלת, אבל מה הכי חשוב לו באותו רגע? לדאוג לאברך צעיר, שלא יסתבך, ולא סתם אברך, אלא אותו אחד שפגע בו וגרם לו לכל הצער והנזק הנורא הזה!".

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדף היומי

מה השיב השפת אמת מגור לחסיד שהתאונן על בדידותו בעיירה נידחת?

נדרים דף עז

עומד יחידי

גם אברהם אבינו בשעתו היה יחידי ומבודד, אלא שביחד עם דף גמרא אין יהודי בודד...
פעם התבטא: איך יכולים צדיקי הדור לשאת כל כך הרבה צרות ותלאות ישראל ולא לכרוע תחת העומס, רק השיעורים שלי שאני לומד מדי יום ביומו נותנים לי התחזקות...
(דמויות הוד)

האדמו"ר מגור בעל ה'שפת אמת' הלך בעקבות בשיטת זקנו ה"חידושי הרי"ם", כי לימוד התורה ודרך החסידות צועדים שלובי זרוע והאחד משלים את משנהו. אישיותו היתה כולה מזיגה של שתי תכונות אלו - גאון וקדוש. תורה וחסידות כרוכים יחדיו.
לאחד שהתאונן בפניו על בדידותו בעיירה נידחת, אמר הרבי:

מי רשאי לאכול לפני תפילת שחרית?

ומי שרשאי לאכול לפני התפילה, יקרא תחילה את הפרשה הראשונה של קריאת שמע, ונחלקו פוסקי זמננו אם יכוון לקיים בכך את מצות קריאת שמע. ואם נצרך לאכול סעודה - יניח תפילין ויקיים את מצות קריאת שמע לפני אכילתו, כיון שאסור לאכול סעודה בזמן הראוי לקיום המצוה, לפני קיומה.

[שו"ע פט, ג-ד, משנ"ב כא, כב, כד וכה, וביה"ל ד"ה ולא, וד"ה וכן; בו"מ דרשו, 30, 32 ו-33]

אסור לאכול ולשתות מאומה לפני תפילת שחרית, הן משום שיש בכך זלזול בכבוד מלכות שמים - שרק לאחר שאוכל ושותה מקבל על עצמו עול מלכות שמים - והן משום שאין ראוי לעסוק בהנאות הגוף לפני שמתפללים עליהן, ומשבחים את השי"ת על נתינתן לנו. ואכילה לצורך רפואה, וכן נטילת כל תרופה שהיא, כולל 'ויטמינים' לחיזוק הגוף - מותרות; וכן מותרת האכילה למי שרעב במיוחד, או לאדם חלש הנצרך לכך.

אילו משקאות מותר לשתות לפני תפילת שחרית?

ואף את המשקאות המותרים, אין לשתות בַּחֲבוּרָה, כגון בקבוצת אנשים היושבת בחדר הקפה של בית הכנסת; מחשש שיפליגו בשיחה ויאחרו את זמני קריאת שמע ותפילה, ומטעמים נוספים. והשתיה המותרת - מותרת גם בשבת וביום טוב, כיון שחובת 'קידוש' אינה חלה (על אדם בריא שאינו מוכרח לאכול ולשתות לפני התפילה) עד לאחר תפילת שחרית.

[שו"ע פט, ג, ומשנ"ב כב-כג; בו"מ דרשו, 29 ו-31; וראה שם רפט, 8]

כאמור, אסור לאכול ולשתות לפני תפילת שחרית, אולם מותר לשתות מים. וכן מותר לשתות קפה ותה ללא סוכר וחלב. והמנהג מקדמת דנא לשתותם עם חלב, והורו הפוסקים שהדבר מותר; ועוד הורו, כי בזמננו שמקובל בכל מקום לשתותם עם סוכר, וקשה להימנע מכך, מותר לשתותם אף עם סוכר. ויש שהורה, כי מותר לשתות גם משקאות קלים ומוגזים, אך משקאות חשובים, כגון יין וביירה - אסורים.

החושש מעומסי תנועה לאחר תפילת שחרית - האם רשאי לצאת לדרך לפני התפילה?

תפילות מנחה וערבית. ואם אינו חפץ להתפלל מנחה וערבית בעת יציאתו לדרך, וכגון שיוצא בצהרים ורצונו להתפלל 'מנחה קטנה' - מותר לכל הדעות לצאת.

ובשעת הדחק, כגון שאם יתפלל עתה יאלץ להמתין זמן רב לאוטובוס הבא, או לנסוע בשעה שיש עומסי תנועה כבדים - מותרת היציאה לדרך אף לפני תפילת שחרית.

[שו"ע פט, ג, ומשנ"ב יט-כ; בו"מ דרשו, 27-25]

בהגיע זמן תפילות שחרית, מנחה וערבית, אסור לאדם לצאת לדרך בטרם יתפלל, הן משום שאסור לעסוק בצורכי עצמו לפני התפילה, והן משום שההליכה בדרך עשויה לגרום לחוסר ישוב הדעת בתפילה, או לביטולה בהיסח הדעת.

ויש שכתבו, שהטעם הראשון אמור ביחס לתפילת שחרית בלבד, אבל בתפילות מנחה וערבית אין איסור לעסוק בצרכי לפני התפילה; ולדעה זו, אם מדובר בדרך קצרה, או שיודע כי יוכל להתפלל לאחר מכן ביישוב הדעת - מותר לצאת לדרך לפני

* מעת שהגיע זמן תפילת שחרית, אסור לגשת במיוחד אל אדם אחר, ולברכו לשלום, בברכת 'בוקר טוב', וכדומה. והפוגש אדם בדרכו לפני תפילת שחרית, מעיקר הדין מותר לו לברכו לשלום, ואף במילה 'שלום'; אולם, נהגו לשנות מהנוסח המקובל של הברכה, כדי שהשינוי ישמש כ'תזכורת' לכך שטרם התפלל, ולא יתעסק בדברים אחרים.
* מי שלא התפלל תפילת שחרית - באונס, בשוגג, או במזיד - עד לסוף זמן תפילה, יתפלל לאחר מכן, עד חצות היום. ובימות החול, יש להתנות לפני התפילה, שאם אסור להתפלל בשעה זו תפילת חובה של שחרית, תהיה התפילה נדבה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע נקרא שליח הציבור בשם 'חֲזָן'?

באוזני הציבור. וראוי שלא להתפלל מתוך סידור שהדפסתו היתה כרוכה בעבירה, כגון בחילול שבת, כיון שאופן כתיבת הסידור עושה רושם בתפילה עצמה ובקבלתה לפני ה', וכשהיה כרוך בעבירה, עלול הוא להוות קיטרוג חלילה. ורצוי אף שלא ללמוד תורה בספר שהדפסתו היתה כרוכה בעבירה.

[משנ"ב נג, פז; בו"מ דרשו, 97-98]

ראוי לכל אדם להתפלל מתוך הסידור, ודבר זה מסייע הן לאמירת מילות התפילה כהלכתן, והן לכוונת התפילה. וגם בשעת חזרת הש"ץ ראוי להביט בסידור ולעקוב אחר תפילת הש"ץ מילה במילה. ועל אחת כמה שהש"ץ צריך להקפיד על תפילה מתוך הסידור, כיון ש'אימת הציבור' עליו, ובתפילה שבעל פה הוא עלול להתבלבל. ויתרה מזו - על שם כך נקרא שליח הציבור בשם 'חֲזָן', דהיינו, שמוטל עליו 'לחזות', כלומר, לראות, מה וכיצד יקרא

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il